TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2020. gada 11. jūnijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Publiski būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumi – Direktīva 2014/24/ES – Pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūra – Arhitektūras un inženierijas pakalpojumi – 19. panta 1. punkts un 80. panta 2. punkts – Valsts tiesiskais regulējums, ar kuru iespēja piedalīties ir attiecināta tikai uz saimnieciskās darbības subjektiem, kuri ir dibināti kādā no konkrētām juridiskajām formām

Lietā C-219/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio Reģionālā administratīvā tiesa, Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2019. gada 16. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 11. martā, tiesvedībā

Parsec Fondazione Parco delle Scienze e della Cultura

pret

Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti,

***Autorità nazionale anticorruzione* (*ANAC*),**

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*] (referents) un M. Ilešičs [*M. Ilešič*],

ģenerāladvokāts: P. Pikamēe [*P. Pikamäe*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Parsec Fondazione Parco delle Scienze e della Cultura* vārdā – *A. Pontenani* un *I. Cecchi*, *avvocati*,

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *C. Pluchino*, *avvocato dello Stato*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *G. Gattinara* un *P. Ondrůšek*, kā arī *L. Haasbeek*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

* Tiesvedības valoda – itāļu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (OV 2014, L 94, 65. lpp.) 14. apsvērumu, 19. panta 1. punktu un 80. panta 2. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Parsec Fondazione Parco delle Scienze e della Cultura* (turpmāk tekstā – "*Parsec*"), no vienas puses, un *Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti* (Infrastruktūras un satiksmes ministrija) un *Autorità nazionale anticorruzione* (*ANAC*) (Valsts korupcijas apkarošanas iestāde, Itālija), no otras puses, par lēmumu, ar kuru šī pēdējā minētā iestāde noraidīja *Parsec* pieteikumu to iekļaut inženieru un speciālistu sabiedrību, kuras ir tiesīgas sniegt arhitektūras un inženierijas pakalpojumus, valsts reģistrā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Saskaņā ar Direktīvas 2014/24 14. apsvērumu:

"Būtu jāprecizē, ka jēdzienu "ekonomikas dalībnieki" vajadzētu interpretēt plaši, lai iekļautu visas personas un/vai subjektus, kuri tirgū piedāvā būvdarbu izpildi, produktu piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, neatkarīgi no juridiskās formas, kuru tie izvēlējušies savai darbībai. Tādējādi jēdzienam "ekonomikas dalībnieks" vajadzētu ietvert uzņēmumus, filiāles, meitasuzņēmumus, partnerību, kooperatīvās sabiedrības, sabiedrības ar ierobežotu atbildību, valsts vai privātās augstskolas un cita veida subjektus, kas nav fiziskas personas, neatkarīgi no tā, vai tās visos apstākļos ir "juridiskas personas"."

4 Šīs direktīvas 2. panta "Definīcijas" 1. punktā ir paredzēts:

"Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

[..]

10) "ekonomikas dalībnieks" ir jebkura fiziska vai juridiska persona vai publiskā sektora subjekts, vai šādu personu un/vai subjektu grupa, tostarp jebkāda uzņēmumu pagaidu apvienība, kas tirgū piedāvā būvdarbu izpildi un/vai būves realizāciju, produktu piegādi vai pakalpojumu sniegšanu;

[..]."

5 Minētās direktīvas 19. panta "Ekonomikas dalībnieki" 1. punktā ir noteikts:

"Ekonomikas dalībniekus, kam saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā tie veic uzņēmējdarbību, ir tiesības sniegt attiecīgo pakalpojumu, nenoraida, pamatojoties tikai uz to, ka saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā piešķir līguma slēgšanas tiesības, tiem būtu jābūt vai nu fiziskām, vai juridiskām personām.

Tomēr attiecībā uz publiskiem pakalpojumu un publiskiem būvdarbu līgumiem, kā arī publiskiem piegādes līgumiem, kas papildus attiecas uz pakalpojumiem vai izvietošanas un uzstādīšanas darbiem, juridiskām personām var pieprasīt piedāvājumā vai dalības pieteikumā norādīt par konkrētā līguma izpildi atbildīgo darbinieku vārdus un uzvārdus un attiecīgo profesionālo kvalifikāciju."

6 Šīs pašas direktīvas 80. pantā "Noteikumi par metu konkursu organizēšanu un dalībnieku atlasi" ir paredzēts:

"1. Organizējot metu konkursus, līgumslēdzējas iestādes piemēro procedūras, kas ir pielāgotas I sadaļas un šīs nodaļas noteikumiem.

2. Dalībnieku piedalīšanos metu konkursos neierobežo:

a) to saistot ar kādas dalībvalsts teritoriju vai teritorijas daļu;

b) pamatojoties uz to, ka saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā konkursu organizē, dalībniekiem ir jābūt vai nu fiziskām, vai juridiskām personām.

3. Ja dalībnieku skaits metu konkursā ir ierobežots, līgumslēdzējas iestādes nosaka skaidrus un nediskriminējošus atlases kritērijus. Uz konkursu uzaicināto kandidātu skaits katrā ziņā ir pietiekams, lai nodrošinātu īstu konkurenci."

Itālijas tiesības

7 2016. gada 18. aprīļa *decreto legislativo n. 50 – Attuazione delle direttive 2014/23/UE, 2014/24/UE e 2014/25/UE sull'aggiudicazione dei contratti di concessione, sugli appalti pubblici e sulle procedure d'appalto degli enti erogatori nei settori dell'acqua, dell'energia, dei trasporti e dei servizi postali, nonché per il riordino della disciplina vigente in materia di contratti pubblici relativi a lavori, servizi e forniture* (Leģislatīvais dekrēts Nr. 50 par Direktīvas 2014/23/ES par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, Direktīvas 2014/24/ES par publisko iepirkumu un Direktīvas 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, piemērošanas kārtību, kā arī par spēkā esošo tiesību normu pārskatīšanu publisko būvdarbu, pakalpojumu un piegāžu līgumu jomā) (2016. gada 19. aprīļa *GURI* Nr. 91 kārtējais pielikums) veido jauno *Codice dei contratti pubblici* (Publisko iepirkumu kodekss).

8 Lai gan šī kodeksa 45. pantā vispārīgi ir definēts saimnieciskās darbības subjekta, kuram ir atļauts piedalīties publiskā iepirkuma līguma slēgšanas piešķiršanas procedūrās, jēdziens, minētā kodeksa 46. pantā ir noteikta īpaša kārtība attiecībā uz arhitektūras un inženierijas pakalpojumiem. Saskaņā ar šo pēdējo minēto tiesību normu:

"1. Arhitektūras un inženierijas pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās ir tiesīgi piedalīties:

a) inženierijas un arhitektūras pakalpojumu sniedzēji: neatkarīgi speciālisti, [sabiedrību] dalībnieki, speciālistu dibinātas sabiedrības b) apakšpunkta izpratnē, inženierijas sabiedrības, kādas minētas c) apakšpunktā, konsorciji, Eiropas ekonomisko interešu grupas (EEIG), pagaidu grupas starp iepriekš minētajām personām, kuras valsts un privātajiem pasūtītājiem, kas darbojas tirgū, sniedz inženierijas un arhitektūras pakalpojumus, kā arī veic tehniskas un administratīvas darbības un saimnieciskās un finansiālās īstenojamības priekšizpēti, kas ir saistīta ar šīm darbībām, tostarp attiecībā uz pasākumiem, kas ir saistīti ar kustamu lietu un arhitektūras objektu dekorēto virsmu restaurāciju un uzturēšanu, personas, kuras ir kvalificētas restaurēt kultūras mantojuma objektus atbilstoši spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam;

b) speciālistu sabiedrības: sabiedrības, kuras ir dibinātas vienīgi attiecīgajās spēkā esošajos profesiju reglamentējošos tiesību aktos paredzētajās kolēģijās starp reģistrētiem speciālistiem kā Civilkodeksa V daļas V sadaļas II, III un IV nodaļā minētās personālsabiedrības, kā arī kā Civilkodeksa V daļas VI sadaļas I nodaļā minētās kooperatīvās sabiedrības, kuras privātiem un valsts būvniecības attīstītājiem sniedz inženierijas un arhitektūras pakalpojumus, kā, piemēram, īstenojamības priekšizpēti, izpēti, konsultācijas, būvniecības plānošanu vai vadību, tehniskās un saimnieciskās īstenojamības priekšizpētes vērtējumus vai ietekmes uz vidi novērtējumus;

c) inženierijas sabiedrības: Civilkodeksa V daļas V sadaļas V, VI un VII nodaļā minētās kapitālsabiedrības vai kā Civilkodeksa V daļas VI sadaļas I nodaļā minētās kooperatīvās sabiedrības dibinātas sabiedrības, kuras neatbilst nosacījumiem, lai tās varētu kvalificēt par speciālistu sabiedrībām, un kuras veic īstenojamības priekšizpēti, izpēti, konsultācijas, būvniecības plānošanu vai vadību, tehniskās un saimnieciskās īstenojamības priekšizpētes vērtējumus vai ietekmes uz vidi novērtējumus, kā arī citas darbības ar šo pakalpojumu sniegšanu saistītu lietu radīšanai;

d) inženierijas un arhitektūras pakalpojumu sniedzēji, kas ir identificēti ar *CPV* kodiem no 74200000-1 līdz 74276400-8, no 74310000-5 līdz 74323100-0 un 74874000-6, kas ir reģistrēti citās dalībvalstīs un kas ir izveidoti saskaņā ar attiecīgajās dalībvalstīs spēkā esošajiem tiesību aktiem;

e) pagaidu grupas, kuras veido a) līdz d) apakšpunktā minētās personas;

f) pastāvīgas grupas, kurās ietilpst speciālistu sabiedrības un inženierijas sabiedrības, tostarp jauktā veidā, kuru sastāvā ir vismaz trīs locekļi, kas ir darbojušies inženierijas un arhitektūras pakalpojumu nozarēs.

2. Lai piedalītos 1. punktā minētajās līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās, sabiedrības piecus gadus pēc to dibināšanas var apliecināt, ka ir ievēroti paziņojumā par līgumu prasītie saimnieciski finansiālie un tehniski organizatoriskie nosacījumi, tostarp nosacījumi attiecībā uz sabiedrības dalībniekiem, ja šī sabiedrība ir dibināta kā personālsabiedrība vai kooperatīvā sabiedrība, un nosacījumi, kas attiecas uz sabiedrības uz nenoteiktu laiku nodarbinātajiem tehniskajiem direktoriem vai speciālistiem, ja šī pēdējā minētā sabiedrība ir dibināta kā kapitālsabiedrība."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

9 *Parsec* ir privāto tiesību fonds, kam nav peļņas gūšanas mērķa un kas ir dibināts saskaņā ar Itālijas Civilkodeksu.

10 Šī fonda juridiskā adrese ir Prato (Itālija), un tā darbība, kā paredzēts statūtos, it īpaši ir saistīta ar dabas katastrofu izpēti, riska apstākļu paredzēšanu un novēršanu, vides un teritorijas plānošanu, apsaimniekošanu un uzraudzību, kā arī civilo un vides aizsardzību. Šis fonds savas struktūras ietvaros ir izveidojis seismoloģijas "observatoriju", kura pastāvīgi sadarbojas ar *Istituto nazionale di geofisica e vulcanologia* (Ģeofizikas un vulkanoloģijas valsts institūts, Itālija). Ar šīs observatorijas starpniecību *Parsec* pārvalda seismiskās aktivitātes mērīšanas staciju tīklu, sadarbojas ar universitātēm un pētniecības iestādēm un sniedz seismiskā riska pārvaldības, civilās aizsardzības un teritorijas plānošanas pakalpojumus vairākām komūnām un vietējām pašvaldībām. Tas veic visas šīs darbības, iesaistot šajā jomā augsti kvalificētus darbiniekus.

11 Lai varētu piedalīties publiskajos iepirkumos teritorijas klasifikācijas, pamatojoties uz seismisko risku, pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai, *Parsec* iesniedza pieteikumu tikt reģistrētam *ANAC* turētajā to saimnieciskās darbības subjektu reģistrā, kuri ir tiesīgi sniegt inženierijas un arhitektūras pakalpojumus. Tomēr, tā kā *Parsec* neietilpa nevienā no Publisko iepirkumu kodeksa 46. panta

1. punktā minētajām saimnieciskās darbības subjektu kategorijām, *ANAC* pieņēma lēmumu noraidīt reģistrācijas pieteikumu, un *Parsec* par šo lēmumu cēla prasību iesniedzējtiesā, proti, *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio Reģionālā administratīvā tiesa, Itālija).

12 Šajā tiesā Infrastruktūras un transporta ministrija, kā arī *ANAC* vispirms apgalvo, ka *Parsec* neiekļaušana *ANAC* turētajā Publisko iepirkumu kodeksa 46. pantā minēto saimnieciskās darbības subjektu reģistrā neliedza tam piedalīties publiskajos iepirkumos attiecīgo pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai.

13 Pirmkārt, iesniedzējtiesa norāda, ka pakalpojumi, kas ir tiesvedības tajā izskatāmajā lietā priekšmets, proti, seismoloģijas un teritorijas klasifikācijas, pamatojoties uz seismisko risku, pakalpojumi, ir saistīti ar Publisko iepirkumu kodeksā paredzētajiem arhitektūras un inženierijas pakalpojumiem. Taču, lai izpildītu minētos pakalpojumus, ar šī kodeksa 46. pantu dalība publiskā iepirkuma procedūrās ir atļauta tikai noteiktām saimnieciskās darbības subjektu kategorijām, pie kurām nav pieskaitāmas tādas bezpeļņas organizācijas kā *Parsec*. Tas tā esot tādēļ, ka, tā kā šiem subjektiem nav iespējas tikt reģistrētiem *ANAC* turētajā reģistrā, jebkāda līgumslēdzējas iestādes veikta šādu subjektu, kas vēlas iesniegt piedāvājumu, profesionālās kvalifikācijas pārbaude esot neiespējama.

14 Otrkārt, iesniedzējtiesa uzskata, ka šo speciālo tiesību normu – kuras iedarbība ir tāda, ka ar to tiek ierobežots Publisko iepirkumu kodeksa 45. pantā ietvertā jēdziena "saimnieciskās darbības subjekts" tvērums, – varētu attaisnot tas, ka pretendentiem tiek prasīta augsta profesionālā kvalifikācija, lai garantētu pakalpojumu, kuri tiem būs jāsniedz, kvalitāti, un "prezumpcija", saskaņā ar kuru pastāv lielāka iespēja, ka personas, kas šos pakalpojumus sniedz turpināti kā speciālisti un par to saņem atalgojumu, ir veikušas profesionālo darbību bez pārtraukuma un pirms tam ir apmeklējušas profesionālās kvalifikācijas celšanas apmācības.

15 Treškārt, iesniedzējtiesa atsaucas uz 2009. gada 23. decembra spriedumu *CoNISMa* (C-305/08, EU:C:2009:807), ar kuru Tiesa esot atzinusi, ka ar Savienības tiesībām nav saderīgs Itālijas tiesiskais regulējums, ar kuru subjektiem, kuru galvenais darbības mērķis nav peļņas gūšana, ir aizliegts piedalīties publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, lai gan šādi subjekti ir tiesīgi piedāvāt attiecīgajā līgumā paredzētos pakalpojumus. Iesniedzējtiesas ieskatā, lai gan Itālijas likumdevējs Publisko iepirkumu kodeksa 45. pantā, kurā vispārīgi ir definēts "saimnieciskās darbības subjekta" jēdziens, ir pārņēmis šajā spriedumā Tiesas izmantoto šī jēdziena plašo definīciju, tomēr, pieņemot šī paša kodeksa 46. pantu, attiecībā uz arhitektūras un inženierijas pakalpojumiem šis likumdevējs esot izšķīries par šaurāku definīciju.

16 Ņemot vērā no minētā sprieduma izrietošo atziņu vispārējo raksturu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai Savienības tiesības tomēr atstāj dalībvalstīm iespēju paredzēt šaurākas definīcijas attiecībā uz pakalpojumiem, kas ir pamatlietas priekšmets. Šajā ziņā tā norāda, ka Direktīvas 2014/24 19. panta 1. punkta un 80. panta 2. punkta formulējumi, pat ja netieši, tomēr šķiet tādi, kas ļauj dalībvalstij noteikt, ka publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā var piedalīties tikai fiziskas personas vai noteiktas juridiskas personas. Turklāt tā precizē, ka uz citā dalībvalstī reģistrētiem saimnieciskās darbības subjektiem neattiecas Publisko iepirkumu kodeksa 46. pantā paredzētā šaurā definīcija, ņemot vērā, ka attiecībā uz tiem ir piemērojams šī kodeksa 45. panta 1. punktā paredzētais vispārējais noteikums, kas atbilstoši Direktīvas 2014/24 80. panta 2. punkta normām ļauj minētajiem saimnieciskās darbības subjektiem piedalīties publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, pamatojoties uz tās dalībvalsts tiesisko regulējumu, kurā tie ir reģistrēti.

17 Šajos apstākļos *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Lacio Reģionālā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Direktīvas 2014/24 14. apsvērumam, 19. panta 1. punktam un 80. panta 2. punktam, lasot tos kopsakarā, ir pretrunā tāda tiesību norma kā [Publisko iepirkumu kodeksa] 46. pants, ar kuru Itālijas Republika savā tiesību sistēmā ir transponējusi Direktīvas 2014/23, 2014/24 un 2014/25 un saskaņā ar

kuru vienīgi saimnieciskās darbības subjektiem, kas ir dibināti kādā no šajā valsts tiesību normā paredzētajām juridiskajām formām, ir atļauts piedalīties publiskajos iepirkumos "arhitektūras un inženierijas pakalpojumu" līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanai, kā rezultātā no dalības šajos publiskajos iepirkumos tiek izslēgti saimnieciskās darbības subjekti, kuri sniedz šos pakalpojumus, bet kuri ir dibināti citā juridiskā formā?"

Par prejudiciālo jautājumu

18 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2014/24 19. panta 1. punkts un 80. panta 2. punkts, lasot tos kopsakarā ar šīs direktīvas 14. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums, ar kuru tiesību subjektiem, kuriem nav peļņas gūšanas mērķa, ir liegta iespēja piedalīties inženierijas un arhitektūras pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, lai gan šie subjekti saskaņā ar valsts tiesībām ir tiesīgi sniegt attiecīgajā līgumā paredzētos pakalpojumus.

19 Vispirms ir jānorāda, ka no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka saskaņā ar pamatlietā piemērojamo valsts tiesisko regulējumu tāds fonds kā *Parsec*, kas darbojas bez peļņas gūšanas mērķa, nevar piedalīties inženierijas un arhitektūras pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, lai gan šis subjekts saskaņā ar valsts tiesībām ir tiesīgs sniegt attiecīgajā līgumā paredzētos pakalpojumus.

20 Tiesa 2009. gada 23. decembra sprieduma *CoNISMa* (C-305/08, EU:C:2009:807) 47.–49. punktā attiecībā uz valsts tiesisko regulējumu, ar kuru valsts tiesību sistēmā ir transponēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV 2004, L 134, 114. lpp.), jau ir nospriedusi, ka dalībvalstis, protams, var atļaut vai neatļaut noteiktām saimnieciskās darbības subjektu kategorijām sniegt noteiktus pakalpojumus un ka tās tostarp var atļaut vai neatļaut subjektiem, kuriem nav peļņas gūšanas mērķa, bet kuru mērķis galvenokārt ir vērsts uz izglītošanu un pētniecību, darboties tirgū atkarībā no tā, vai attiecīgā darbība ir vai nav saderīga ar to institucionālajiem un statūtos noteiktajiem mērķiem. Tomēr, ja un ciktāl šādi subjekti ir tiesīgi par atlīdzību piedāvāt noteiktus pakalpojumus tirgū, ar valsts tiesībām tiem nevar aizliegt piedalīties publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās, kuras attiecas uz šo pašu pakalpojumu sniegšanu.

21 Šī Tiesas judikatūra ir nostiprināta gan attiecībā uz šo pašu direktīvu (spriedumi, 2012. gada 19. decembris, *Ordine degli Ingegneri della Provincia di Lecce* u.c., C-159/11, EU:C:2012:817, 27. punkts, un 2015. gada 6. oktobris, *Consorci Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, 35. punkts), gan attiecībā uz direktīvu, kuru tā aizstāja, proti, Padomes Direktīvu 92/50/EEK (1992. gada 18. jūnijs) par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu piešķiršanai (OV 1992, L 209, 1. lpp.) (spriedums, 2014. gada 18. decembris, *Data Medical Service*, C-568/13, EU:C:2014:2466, 36. punkts).

22 Minētā Tiesas judikatūra nekādā ziņā nav zaudējusi nozīmi, stājoties spēkā Direktīvai 2014/24, ar kuru tika atcelta un aizstāta Direktīva 2004/18. Proti, papildus tam, ka jēdziens "ekonomikas dalībnieks", kas bija ietverts Direktīvas 2004/18 1. panta 8. punktā, bez būtiskiem grozījumiem ir pārņemts Direktīvas 2014/24 2. panta 1. punkta 10. apakšpunktā, šīs pēdējās minētās direktīvas 14. apsvērumā pašlaik ir skaidri norādīts, ka šis jēdziens būtu jāinterpretē "plaši", lai iekļautu visas personas un subjektus, kuri darbojas tirgū, "neatkarīgi no juridiskās formas, kuru tie izvēlējušies savai darbībai". Arī šīs direktīvas 19. panta 1. punktā, tāpat kā tās 80. panta 2. punktā ir skaidri paredzēts, ka ekonomikas dalībnieka kandidatūru nevar noraidīt tikai tādēļ vien, ka saskaņā ar valsts tiesībām tam ir jābūt vai nu fiziskai, vai juridiskai personai.

23 No tā izriet, ka saskaņā ar šī sprieduma 20. un 21. punktā atgādināto Tiesas judikatūru ar valsts tiesībām bezpeļņas fondam, kas ir tiesīgs piedāvāt noteiktus pakalpojumus valsts tirgū, nevar aizliegt piedalīties publisko iepirkumu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās, kuras attiecas uz šo pašu pakalpojumu sniegšanu.

24 Šo interpretāciju nevar atspēkot ar argumentu – uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu un kuru Itālijas valdība arī ir norādījusi rakstveida apsvērumos –, ka Publisko iepirkumu kodeksa 46. pantā ietvertā jēdziena "saimnieciskās darbības subjekts" šauru definīciju attiecībā uz pakalpojumiem, kas saistīti ar arhitektūru un inženieriju, attaisnojot prasība par augstu profesionālo kvalifikāciju, kas ir nepieciešama, lai nodrošinātu šādu pakalpojumu kvalitāti, kā arī apgalvotais pieņēmums, saskaņā ar kuru pastāv lielāka iespējamība, ka personas, kas šos pakalpojumus sniedz turpināti kā speciālisti un par to saņem atalgojumu, profesionālo darbību ir veikušas bez pārtraukuma un ir apmeklējušas profesionālās kvalifikācijas celšanas apmācības.

25 Pirmkārt, kā ir norādījusi Eiropas Komisija, šī valdība nav pierādījusi, ka pastāvētu jebkāda īpaša saistība starp profesionālās kvalifikācijas līmeni, kāds tiek novērots saistībā ar pakalpojuma sniegšanu un līdz ar to sniegtā pakalpojuma kvalitāti, no vienas puses, un juridisko formu, kādā ir dibināts saimnieciskās darbības subjekts, kas sniedz šo pakalpojumu, no otras puses.

26 Otrkārt, attiecībā uz "pieņēmumu", saskaņā ar kuru pastāv lielākas iespējas, ka personas, kas sniedz ar arhitektūru un inženieriju saistītus pakalpojumus kā speciālisti un par to saņem atalgojumu, ir veikušas savu darbību bez pārtraukuma un ir apmeklējušas profesionālās kvalifikācijas celšanas apmācības, pietiek norādīt, ka šādam pieņēmumam nav lemts pastāvēt Savienības tiesībās, jo tas nav saderīgs ar Tiesas judikatūru, kura ir izklāstīta šī sprieduma 20. punktā un no kuras izriet – ja subjekts saskaņā ar valsts tiesībām ir tiesīgs piedāvāt pakalpojumus attiecīgās dalībvalsts inženierijas un arhitektūras pakalpojumu tirgū, tam nevar atteikt tiesības piedalīties publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, kas attiektos uz šo pašu pakalpojumu sniegšanu.

27 Visbeidzot ir jāpiebilst, ka Savienības likumdevējs ir piešķīris nozīmi tam, lai kandidātiem un pretendentiem pakalpojumu un būvdarbu publisko iepirkumu jomā, kā arī atsevišķu piegāžu publisko iepirkumu jomā būtu augsta profesionālās kvalifikācijas pakāpe. Šajā nolūkā tas Direktīvas 2014/24 19. panta 1. punktā ir paredzējis iespēju juridiskām personām izvirzīt pienākumu savos piedāvājumos vai dalības pieteikumos norādīt to personu, kuras ir atbildīgas par attiecīgā līguma izpildi, vārdus un atbilstošu profesionālo kvalifikāciju. Turpretim šis likumdevējs šajā pašā nolūkā nav noteicis atšķirīgu attieksmi juridiskās formas dēļ, kādā šādi kandidāti un pretendenti ir izvēlējušies darboties.

28 Tādējādi uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Direktīvas 2014/24 19. panta 1. punkts un 80. panta 2. punkts, lasot tos kopsakarā ar šīs direktīvas 14. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums, ar kuru tiesību subjektiem, kam nav peļņas gūšanas mērķa, ir liegta iespēja piedalīties inženierijas un arhitektūras pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, lai gan šie subjekti saskaņā ar valsts tiesībām ir tiesīgi sniegt attiecīgajā līgumā paredzētos pakalpojumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

29 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK 19. panta 1. punkts un 80. panta 2. punkts, lasot tos kopsakarā ar šīs direktīvas 14. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir tāds valsts tiesiskais regulējums, ar kuru subjektiem, kam nav peļņas gūšanas mērķa, ir liegta iespēja piedalīties inženierijas un arhitektūras pakalpojumu publiskā iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, lai gan šie subjekti saskaņā ar valsts tiesībām ir tiesīgi sniegt attiecīgajā līgumā paredzētos pakalpojumus.

[Paraksti]